

הנידון: מידע חדש בפרשת ילדי תימן ועדות נוספות (מזרח ובלקן) שנעלמו בתקופת קום המדינה ונמכרו לחו"ל, או פרק על "הסוד השמור ביותר במדינה"

הנני תלמיד החוג להסטוריה של עם ישראל באוניברסיטה העברית. באחרונה התחלתי לחקור את פרשת העלמותם של ילדים רבים מבני עדות המזרח (בעיקר העדה התימנית) בתקופת קום המדינה והעלייה ההמונית. מכיוון שהממצאים שניגלו לי הינם חמורים ביותר, ושונים לחלוטין מהתמונה התקשורתית המגמתית שהוצגה עד כה, חש אני בחובה מוסרית להעלותם בפניך, על אף שמודע אני להשלכות היכולות לנבוע ממידע זה.

עיקריהם של ממצאים אלו הינם:

- א. כירי מידע מוצק לפיו עד שנת 1952 נעלמו 1700 ילדים. אולם ההעלמויות המסיביות נמשכו עד לאמצע שנות החמישים, ומושג להיקף הכולל של התופעה ניתן ללמוד ממרשם האוכלוסין של משרד הפנים: מספר הילדים מעדות המזרח שנולדו בשנים ההן, ושנעלמו מכלי כל פרט על גורלם, עומד על כ- 4500. יצוין כי הוועדה שהקים רוה"מ לשעבר שטיד ב- 1988 לכדיקת הנושא מורה בכ- 690 מקרים בלבד.
- ב. בראיונות שקיימתי עם משפחות רבות שילדיהן נעלמו, התברר שהנסיבות להעלמותם היו בר"כ דומות. נטען כפני ההורים שילדם חולה, וכעבור יום - יומיים דווח להם על פטירתו. אלה מהם שניסו לברר פרטים בנושא מולקו מהמשרדים אליהם פנו, ובמקרים מסויימים אף נעצרו.
- ג. הילדים נלקחו ככל רחבי הארץ, ממחנות עולים מגוררים ומאוכמחים, מ- 32 בתי חולים ומעשרות בתי תינוקות. בהליך ממוסד ומתואם, שכלל מעורבות שרי ממשלה, חברי מפלגות מהקואליציה (חילוניים משמאל ומימין, דתיים וחרדים), אנשים מהסוכנות היהודית ומארגונים יהודיים נוספים, נמכרו הילדים למשפחות מאמצות, בר"כ בחו"ל, תמורת סכומי כסף גבוהים מאד (5000 דולר לילד, הון עתק כאותה תקופה). בתהליך זה היו מעורבים אנשים בדרגים שונים, החל בפקידים ונהגים, דרך רופאים ואחיות, וכלה כשרים שמשרדיהם היו קשורים בעניין.
- ד. הכסף נועד לקופת המדינה, אך לא רק. חלקו נותב למפלגות הקואליציה, וחלקו שולשל לכיסו אנשים פרטיים שטיפלו בחטיפה ובמכירתה...
- ה. על אף שלהורים נמסר שילדם (ולעיתים 2-3 מילדיהם!) נפטר (נפטרו), פעולם לא הראו להם גופה או קבר, ובמקרים מעטים ביותר הנפיקו עבור הילדים תעודות פטירה (וגם או - מזויפות).
- ו. בתקופה האחרונה מתגלים רבים מהילדים (כיום בני 40-45) בחו"ל, ובעיקר בארה"ב. מדובר עד כה במאות מקרים, שמסיבות שונות עדיין חוששים להחשף.

משלב מוקדם במחקרי את הנושא התברר לי שמדובר ב "סוד השמור ביותר במדינה", כהתבטאותו של אחד מ- 5 בכירי התקשורת הישראלית בנושא. התברר שנעשים כאן מאמצים בלתי רגילים במשך שנים רבות לטייח את הפרשה ולהשתיקה. ממצא קשה במיוחד התחוויר לי מתוך הראיונות עם המשפחות ה"שכולות". אלה טוענות שלאורך כל השנים נתונות הן לאיומים על פרנסתן ואף על חייהן. הללו מוזהרות מלפתוח פה בנושא, ולגולל את הטרגדיות האישיות שלהן בפני אמצעי התקשורת (ובאין ציות מופעל השוט...).

עוד נודע לי על דבר ביצוע מעקבים אחר אנשים המנסים לחשוף את הפרשה ולהביאה לידיעת הציבור, ונסינות להענישם, כולל דרך רצח-אופי. ומצד שני - על תיגמול אנשים המסייעים בהשתקה. בדיקתי את הפעולות הללו לימדתני מי עומד מאחוריהן. מדובר בגוף מיוחד במסגרת ארגון השב"כ, שכל תפקידו להלחם ב"מחתרת חתרנית תימנית"... בד"כ מופיעים אנשי גוף זה בשמות כיסוי, כגון: אילן רז, ואלכס.

לכולנו ברורה חשיבותו העצומה של ארגון השב"כ לביטחון המדינה, ומתוך היכרות אישית (מ- 6 שנות שרות בצה"ל) אחיה האחרון להקל ראש בתרומתו. אך לא יתכן שבמסגרתו יופעל גוף נגד יהודים כשרים (שכל עוונם - שנגזלו ילדיהם), באותן שיטות פעולה הנקוטות כלפי משפחות מחבלים ומרצחים.

ואם מאחורי גוף זדוני זה ופעילותו הנפשעת כלפי אחינו מבני עדת תימן ועדות נוספות עומדת הנחייה ממשלתית, נחוץ לחושפה, להוקיעה בריש גלי ולעוקרה מחשורש.

כבן למשפחה. יוצאת פולין - אוקראינה, וכנכד לאחד מ"האבות המייסדים" של תנועת הפועלים הארץ-ישראלית, חש אני, מתוך תפישת האחריות הקיבוצית, בושה וכלימה על פשע נתעב זה, ולא פחות מכך על הסתרתו. קשה להעלות על הדעת שבעשור השנים שלאחר שואת יהודי אירופה תיתכן חטיפת ילדים יהודים במסות מהוריהם לצורך מכירתם אל מחוץ לגבולות המדינה, והכל באופן ממוסד. ועגומה המחשבה שבמקום להיכלם ולבדוק הדרך לתקן ולכפר מוקמת חומת שתיקה והשתקה אימתנית. נדרש כאן ועכשיו הליך משפטי מסודר לבדיקה יסודית ושיטתית של הפרשה בצורת ועדת חקירה מטלכתית, שתפעל במהירות לפתרון הבעיה. זוהי אף דרישת המשפחות האומללות, שעד כה נדחתה ע"י הממשלה.

תחת זו הוקמו עד כה ועדות בדיקה וביורר (ליתר דיוק טיוח) חסרות שיניים שלא השיגו כל הישג משמעותי. ואף המלצותיהן לגבי המשך החקירה בכיוונים שונים נותרו תלויות באוויר. האחרונה לטפל בנושא זה, ועדת ביורר בראשות השופט ברימוס ד"ר משה שליג, שמונתה ב-88 ע"י רוה"מ שמיר, עדיין פועלת (לפחות על הנייר), על אף שהחוקרים שהועסקו על ידיה התפטרו עקב חוסר סמכויות לטפל בנושא מורכב זה (וחסימתם מלהגיע למידע האמיתי בנידון). בחוסר סמכויות מודה אפילו ד"ר שליג, אך נראה כי אין הדבר מפריע לו לשכת כבר 5 שנים בראשות הוועדה, מכילי לפרסם עד כה ולוא רכע מילה לעולם החיצון, בנושא שהוא ברטן של טשפחות כה רבות. כמה שנים טובה הוא שנחכה לפרסום מסקנות וועדתו לגבי כ-690 המקרים שבבדיקתו? ומה בדבר אלפי המקרים האחרים, של החורים המושתקים כל השנים מלדווח על העלמות ילדיהם? האם הממסד מחכה שכל הדור ההוא ימות? האם משוכנע הוא שהזמן פועל לטובתו בעניין?

עד לאחרונה אולי כן. אולם בשיחות שערכתי עם בני הדור השני והשלישי לקרבנות פרשה מחפירה זו, מדגישים הללו שמכיוון שלא נראה באופק כל סיכוי לפתרונה באופן ממוסד, הרי שאין מנוס מעימות פיו, וללא קיום אדומים, ובקרב. והפעם מדגישים הם שלא יהא זה עוד ואדי סאליב, אלא משחו אחר לחלוטין... ואם לכאורה נשמעים דבריהם קיצוניים, אתמה מי לא יצא למלחמה אם יחטפו ילדיו, מחד מבלי לראות עד היום גופה / קבר / תעודת פטירה, ומאידך תוך השתקתו באיומים לאורך כל השנים.

הגיע הזמן שנפסיק לתפקד כקורבנות לתוכנית ההונאה הגאונית, ששכנענו דרך כתבות מוזמנות ועדויות כוזבות כל השנים, להאמין שמדובר בהגזמה ובסיפורי-בדים. פרשת חטיפתם של אלפי ילדים ומכירתם החוצה אכן אירעה, ויתרה על כן:

ידוע לי כי עד היום נמצאים בכספות במשרדי הממשלה רשימות כל הילדים החטופים, עם רישום שיטתי ומדוקדק של פרטי ההורים המקוריים וההורים המאמצים.

האם לא הספיקו שנות הניתוק של שני דורות בין החטופים למשפחותיהם? האם לא הגיעה כבר השעה לפתוח כספות אלה?

לאור המוצג לעיל חושב אני שלא אגוים אם אטען שמדובר בכעיה המוסרית מספר אחת של המדינה. היכן תיתכן תופעה דומה כאיוו מהמדינות הדמוקרטיות בעולם, שבמסגרתה יעלמו אלפי ילדים בתקופה כה קצרה ובמאפיינים דומים כל כך, מתוך מוסדות מדינה רשמיים / מגודרים / מאוכסחים, מבלי להותיר כל עקבות? ואם המדינה טוענת שהללו מתו כמעכרות וכמחנות, היכן קבריהם של הנפטרים הרבים ואיה תעודות פטירתם? ואם המימסד אכן נקי מרוב, מדוע נדחות כל השנים ע"י ממשלות מהשמאל ומהימין גם יחד התביעות להקים וחק"ק מטלכתית, שתתחרו מכל דופי? ומדוע מגויסות מערכות הביטחון והתקשורת לקבורת הפרשה? (והרי ראינו כבר ביצועיהן בשקידה למצוא יוסל'ה אחר). והיכן עומדים אנו לנוכח סימני שאלה נוקבים אלו?

הגיעה העת לנתין את חומת השתיקה וההשתקה האופפת פרשה זו. למלאכה מורכבת זו נדרש גיוס אנשי המוסר והמצפון שבתוכנו, שיפעלו לחשיפתה המיידית של האמת עד תום. חשיפה זו היא אכן כוחן לערכי השוויון והצדק שבסיס המפעל הציוני. ומבלי פתרון כולל לבעיית שורש זו, המעיבה על השלום בתוכנו, ספק רב אם נוכל לשמור על חוסנו הלאומי-חברתי לאורך ימים; גם אם יושג שלום עם שכנינו!

בברכה

נתן שיפריס
רח' הזית 33
גני-יהודה, 56905
פקס: 03-5364253

רשימת תמוצה:

דמויות בולטות במגזרים השונים (פוליטיקה, משפט ומינהל, בטחון, מדע ואקדמיה, תרבות וחינוך, תקשורת).

הצעות לסדר היום מס' 2565 ו-2868

ילדי תימן

(מאת חברי-הכנסת ד' מנע ורענן כהן)

היו"ר ש' וייס:

חברי הכנסת, אנחנו עוברים עכשיו להצעות לסדר-היום. שני בעלי ההצעה, חבר-הכנסת דוד מנע וחבר-הכנסת רענן כהן, יעסקו בנושא ילדי תימן, ושר המשפטים ישיב.

רענן כהן (העבודה):

אדוני היושב-ראש, רענן כהן ולא רן כהן.

היו"ר ש' וייס:

חבר-הכנסת רענן כהן. אם אמרתי משהו אחר, - אני אמרתי חבר-הכנסת רענן כהן. חבר-הכנסת רענן כהן, אין כמעט סכנה שאני אטעה בקשר אליך. כן, בבקשה, חבר-הכנסת מנע. יש לי בקשה. אנחנו צריכים לכוון את עצמנו קצת להדלקת נרות. אם אתם, במקום 10 דקות, תדברו 7 דקות, ושר המשפטים יקצר, נספיק לגמור את כל הסט לפני הלביות.

דוד מנע (הליכוד):

אני אאכזב אותך.

היו"ר ש' וייס:

אני מרגיש שאתה עומד לדבר 5 דקות.

דוד מנע (הליכוד):

כבר פעם איכזבתי אותך.